

PATVIRTINTA
Pasvalio r. Vaškų gimnazijos direktoriaus
2017 m. vasario 28 d. įsakymu Nr. V-65

PASVALIO RAJONO VAŠKŲ GIMNAZIJA

OLWEUS PATYČIŲ PREVENCIJOS PROGRAMOS KOKYBĖS UŽTIKRINIMO (OPKUS) PLANAS

2017 m. kovas – 2018 m. kovas

Gimnazijos aprašymas..

Vaškų gimnazijoje mokosi 270 mokinių (su ikimokyklinio ugdymo grupe ir Grūžių pradinio ugdymo skyriumi). Dirba 55 darbuotojai, iš jų 36 pedagoginiai, o 19 kiti darbuotojai (bibliotekininkas, valytojai, valgyklos darbuotojai ir kt.). Gimnazijoje veikia Gimnazijos taryba, Mokytojų taryba, Mokinių taryba, Metodinė taryba. Mokinių tėvų taryba. Metodinė taryba apjungė keturių metodinių grupių veiklą: Kalbų, socialinių mokslų ir menų, Gamtos, tikslųjų mokslų ir kūno kultūros, Ikimokyklinio-priešmokyklinio ir pradinio ugdymo, Klasės auklėtojų. Periodiškai dirba Vaiko gerovės komisija, Mokytojų atestacijos komisija. Gimnazijoje veikia veiklos kokybės įsivertinimo ir kitos direktoriaus patvirtintos darbo grupės gimnazijos veiklai organizuoti, įsivertinti.

Gimnazijos įsipareigojimai:

Įstatyminė bazė Lietuvos Respublikos Švietimo įstatymas.

Lietuvos Respublikos Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymas.

Gimnazijos Vaiko gerovės komisijos veiklos planas 2017–2018 m. m.

Olweus programos standartas. Situacijos analizė.

Olweus patyčių prevencijos programa gimnazijoje pradėta įgyvendinti nuo 2015 m. rugsėjo, o sutartis pasirašyta 2015 m. balandžio 1 d. Olweus, tai 18 mėnesių ilgalaikė programa, kuri įtraukė visą gimnazijos bendruomenę – mokinius, mokytojus, kitus mokyklos darbuotojus, tėvus ir globėjus. Programos vykdymas pratęsiamas ir pradedamas vykdyti II etapas OPKUS kokybės sistemos užtikrinimas nuo 2017 m. kovo 1 d.

Vykdamas Olweus prevencinę programą sudarytas Patyčių prevencijos koordinacinis komitetas, sudarytos Mokymosi ir Supervizijų grupelės (MSG), išsiaiškintos pavojingos vietos gimnazijoje ir pagal tai pakoreguotas mokytojų budėjimas, atlikta mokinių apklausa, apklausos duomenys pristatyti gimnazijos bendruomenei. 2015 metų rudenio apklausoje viso mokinių dalyvavo 153, o 2016 metų apklausoje dalyvavo 143 mokiniai. Iš gautų duomenų galima pastebėti, kad gimnazijoje patyčių atvejų sumažėjo.

Apklausoje rezultatų palyginimas:

2015 m. mokinių apklausoje išvados. Lapkričio mėn. surengtoje apklausoje dalyvavo 153 (85,0 proc.) mokiniai	2016 m. mokinių apklausoje išvados. Lapkričio mėn. surengtoje apklausoje dalyvavo 143 (83,1proc.) mokiniai
Į klausimą ar tau patinka mokykla atsakė, jog nepatinka 14 mokinių.	Į klausimą ar tau patinka mokykla atsakė, jog nepatinka 13 mokinių.
Į klausimą, kiek turi gerų draugų klasėje atsakė, jog neturi nei vieno draugo 5 mokiniai.	Į klausimą, kiek turi gerų draugų klasėje atsakė, jog neturi nei vieno draugo 4 mokiniai.
Kiek kartų iš tavęs tyčiojosi mokykloje per paskutinius keletą mėnesių atsakė iš 153 mokinių – 35 (22,9 proc.)	Kiek kartų iš tavęs tyčiojosi mokykloje per paskutinius keletą mėnesių atsakė iš 143 mokinių – 29 (20,4 proc.)
Mokiniai, iš kurių buvo tyčiojama vienus metus ir daugiau atsakė iš 153 mokinių - 12	Mokiniai, iš kurių buvo tyčiojama vienus metus ir daugiau atsakė iš 143 mokinių – 9
Kaip dažnai per paskutinius keletą mėnesių Tu dalyvavai patyčiose iš kito (ų) asmens (ų) atsakė iš 153 mokinių – 16 (dalyvavo)	Kaip dažnai per paskutinius keletą mėnesių Tu dalyvavai patyčiose iš kito (ų) asmens (ų) atsakė iš 143 mokinių – 12 (dalyvavo)
Ar dažnai mokytojai ar kiti suaugusieji mokykloje bando stabdyti patyčias atsakė iš 153 mokinių (dažnai, visuomet) – 85 (55,9 proc.)	Ar dažnai mokytojai ar kiti suaugusieji mokykloje bando stabdyti patyčias atsakė iš 143 mokinių (dažnai, visuomet) – 98 (69 proc.)
Į klausimą ar per paskutinius keletą mėnesių Tavo klasės auklėtojas/a, ar kiti mokytojai kalbėjo su Tavimi dėl to, kad Tu tyčiojaisi iš kitų mokinių atsakė iš 153 mokinių – 2	Į klausimą ar per paskutinius keletą mėnesių Tavo klasės auklėtojas/a, ar kiti mokytojai kalbėjo su Tavimi dėl to, kad Tu tyčiojaisi iš kitų mokinių atsakė iš 143 mokinių – 1
Kaip Tu manai, kiek daug per paskutinius keletą mėnesių Tavo klasės auklėtojas/a padarė, kad sustabdytų patyčias, atsakė (daug, labai daug) iš 153 mokinių – 89 (56 proc.)	Kaip Tu manai, kiek daug per paskutinius keletą mėnesių Tavo klasės auklėtojas/a padarė, kad sustabdytų patyčias, atsakė (daug, labai daug) iš 143 mokinių – 93 (67 proc.)
Dažniausiai pasitaikančios patyčių formos: žodinės – 27 mokiniai, apkalbinėjimas – 22 mokiniai	Dažniausiai pasitaikančios patyčių formos: žodinės – 24 mokiniai, atstūmimas – 22 mokiniai
Vietos, kur pasitaiko patyčių: Žaidimų aikštelė (23 mokiniai), koridorius ar laiptinė (41 mokiniai), klasė be mokytojo (24 mokiniai)	Vietos, kur pasitaiko patyčių: koridorius ar laiptinė (24), klasė be mokytojo (12 mokinių)

Tikslas:

Skatinti pageidaujama mokinių elgesį, palaikyti gimnazijoje saugią aplinką, sumažinti patyčių atvejų ir asocialaus elgesio apraiškų bei siekti „Olweus“ mokyklos statuso.

Uždaviniai:

1. Į mokomasias programas integruoti patyčių prevencijos temas, skatinti klasių auklėtojus reguliariai vesti klasių valandėles.
2. Laikytis Olweus programos standarto reikalavimų, OPKUS plano, laiku pildyti reikalaujamus dokumentus.
3. Skatinti gimnazijos darbuotojus aktyviau fiksuoti pastebėtas patyčias registracijos žurnale, taikyti patyčių drausminimo sistemą, aptarti pastebėtas situacijas MSG susitikimuose.

Plano parengimas ir tvirtinimas:

Planas parengtas 2017 - 2018 metams. Planas tvirtinamas gimnazijos direktoriaus įsakymu ir įsigalioja nuo 2017-02-28. Planas skelbiamas mokytojų ir aptarnaujančio personalo bei visuotiniame mokinių tėvų susirinkimuose, gimnazijos internetiniame puslapyje www.vaskugimnazija.lt, laikomas OPKUS segtuve.

Numatytos priemonės pageidaujama rezultatui pasiekti

Eil. Nr.	Veiklos turinys	Laikotarpis	Dokumento Nr. ir jo pateikimo terminas	Atsakingi	Pastabos
1.	OPKUS plano rengimas, tvirtinimas.	2017 m. vasaris	C2 Iki 2017-02-28	Ingrida Bernadišiūtė	Per vasario mėnesį sudaromas ir patvirtinamas OPKUS planas.
2.	Olweus rezultatų pristatymas Mokyklos tarybos išplėstiniame posėdyje.	2017-03-02		Loreta Petrauskienė	Pristatyti rezultatai, išvalgos, išvados, supažindinti dalyviai su tolimesne mokyklos veikla patyčių prevencijos srityje.
3.	2 mokyklos darbuotojų susirinkimai.	2017-04-12 2018-01-03	C4, C5 C1 Iškart po susirinkimo	Direktorius	Aptarti visi OPKUS programos komponentai, pristatyta mokinių apklausos duomenų analizė, pristatytas patyčių prevencijos priemonių įvertinimas.
4.	5 MSG susirinkimai.	2017 m. kovas 2017 m. gegužė 2017 m. rugsėjis 2018 m. sausis 2018 m. kovas	Direktoriaus įsakymas R1 C1 Iškart po susirinkimo	Ingrida Bernadišiūtė Direktorius MSG lyderiai	Iš anksto MSG vadovams paskelbtos temos, aiškūs susirinkimų tikslai leis tikslingai išnaudoti laiką. Pokalbiai ir diskusijos padės klasių auklėtojams ir visiems darbuotojams suprasti visus programos komponentus, jų praktinį panaudojimą. MSG protokolas po kiekvieno užsiėmimo atiduodamas I. Bernadišiūtei.
5.	1 dienos mokymai naujiems mokyklos darbuotojams.	Mokslo metų eigoje	R3 C1	Loreta Petrauskienė Direktorius	Užtikrinta, kad nei vienas programos komponentas nebus pamirštas ir suteikta galimybė naujai prisijungusiems aktyviai įsiliesti į prevencinį darbą.
6.	Naujai atvykusių mokinių supažindinimas su	2017 m. rugsėjo mėn.	R2 Iškart po susirinkimo	Klasių vadovai	Tik tose klasėse, kuriose yra naujokų.

	Olweus patyčių programos taisyklėmis.				
7.	Anketinė mokinių apklausa Olweus klausimynas.	Lapkričio mėn.	C1 Iškart po susirinkimo	Direktorius	Įvertinti patyčių situaciją mokykloje, pastebėti mokyklos sėkmes ir nesėkmes.
8.	Budėjimo gimnazijoje grafiko sudarymas ir koregavimas.	2017 m. rugsėjis 2018 m. sausis	C1 Iškart po susirinkimo	Ingrida Bernadišiūtė Pavadootoja ugdymui Jurgita Vaitiekūnienė	Atnaujinti budėjimo grafikai atsižvelgiant į informaciją apie karštąsias patyčių rizikos vietas. Budintiems mokytojams aiškūs reikalavimai budėjimui. Budėjimo grafikai pridedami.
9.	Keturių patyčių prevencijos taisyklių aktyvus ir nuoseklus taikymas.	Mokslo metų eigoje	C2 Iškart po susirinkimo	Klasių auklėtojai	Dalykų mokytojai integruoja patyčių temas į dalykų mokymo programas. Klasių auklėtojai mokslo metų pradžioje primena mokiniams 4 prieš patyčias nukreiptas taisykles. Taisyklės nuolat prisimenamos, atvejai analizuojami klasių valandėlių metu vykstančiose diskusijose.
10.	Visi darbuotojai taiko keturias patyčių prevencijos taisykles.	Nuolat		Visa Vaškų gimnazijos bendruomenė	Naudojant įvairias priemones (plakatai koridoriuose, informacija mokyklos interneto puslapyje ir kita) užtikrinta, kad kiekvienas darbuotojas taisykles žino, taiko ir primena jas vaikams. Taisyklės naudojamos dirbant su patyčių atvejais ar jas įtariant.
11.	Klasių auklėtojai veda ne mažiau 2 Olweus klasės valandėles per mėnesį.	2 kartus per mėnesį	R2 Iškart po susirinkimo	1-8, I-II klasių auklėtojai	Į mokyklos mėnesio darbo planą įtraukiama Olweus klasės valandėlių organizavimas 2 kartus per mėnesį. 1-8 ir I-II klasių auklėtojai rengdami 2017-2018 m. m. klasės auklėtojo veiklos programą, Olweus temas įtraukia į planuojamas vykdyti veiklas. Klasės auklėtojų metodinėje grupėje susitarta kiek konkrečių temų turi paruošti kiekvienas auklėtojas, kad medžiaga galėtų naudotis kiti (rūgpiūtis). 1-8 ir I-II klasių mokytojai organizuodami valandėles akcentuoja, kad vyksta Olweus valandėlė moko mokinius demokratijos, kaip apsaugoti nuo negatyvios bendraamžių reakcijos, moko mokinius kalbėti apie savo jausmus, suteikia

					mokiniais žinių apie patyčias, pateikia platesnį vaizdą apie bendraamžių požiūrius, nuostatas, vertybes ir pan.
12.	Patyčių tema diskutuojama ne mažiau nei dviejuose mokinių tarybos susirinkimuose.	2017 m. rugsėjis, lapkritis	R4, C3 Iškart po susirinkimo	I.Beinorienė - mokytojas koordinuojantis mokinių tarybos darbą. Mokinių tarybos pirmininkė Aiva Vaitiekūnaitė	Mokinių taryba kalba apie tai, kas yra svarbu vaikams. Mokiniai įtraukti į demokratišką veiklą prieš patyčias ir asocialų elgesį.
13.	Individualūs pokalbiai su mokiniais, įtariamų ir faktinių patyčių atvejų aptarimas	Mokslo metų eigoje	C2 Iškart po susirinkimo	Klasių auklėtojai, Socialiniai pedagogai	Pastebėję patyčių atvejus vyks individualūs pokalbiai su patiriančiu patyčias ir su skriaudėju bei stebėtojais. Mokiniais primintos 4 pagrindinės Olweus programos taisyklės, Vaškų gimnazijos nuobaudų kopėtėlės. Koreguojamas netinkamas elgesys.
14.	Patyčių tema yra įprastinė pokalbių su mokiniais tema.	Nuolat		Visi Vaškų gimnazijos mokytojai	Patyčių, draugystės klausimas paliečiamas ir individualių pokalbių metu. Mokiniai supranta, kad visiems mokytojams yra svarbus draugiškumo klausimas, iš mokytojų rūpestis matyti kiekvienoje kasdieninėje mokyklos gyvenimo situacijoje. Šių pokalbių tikslas – išsiaiškinti, ar klasės mokiniai tyčiojasi iš kitų arba mato kitus mokinius dalyvaujant patyčiose. Mokiniai taip pat gali dalintis apie psichologinį klasės klimatą.
15.	Klasių tėvų (globėjų) susirinkimai, aptariant apklausos apie patyčias rezultatus, situaciją klasėje	Pagal klasių auklėtojų darbo planus	C1 iki audito C2 Iškart po susirinkimo	Ingrida Bernadišiūtė Klasių auklėtojai	Tėvams pateikta svarbi ir aktualiausia patyčių programos įgyvendinimo informacija. Klasėse pristatyta klasės vykdoma veikla prieš patyčias. Pateikti ne tik mokyklos planai, bet ir sužinoma tėvų nuomonė, įspūdžiai.
16.	OPPKK susitikimas su programos instruktoriumi	Mokslo metų eigoje	OPPKK protokolas	Programos koordinatorius	Veiklos, naujų darbų, aptarimas. Dokumentų peržiūra.

17.	Visų darbuotojų supažindinimas su OPPP procedūromis (dokumentas Nr. P1).	Darbuotojų susirinkimų MSG susitikimų metu	C4 iškart pasibaigus susirinkimui, R1 iškart po susitikimo	Direktorius MSG lyderiai	Su darbuotojais aptariama tvarka, kaip reikia elgtis įtarus patyčias, jas pastebėjimus, kokie galimi patyčių atvejai. Išanalizuojama, kaip vertėtų pradėti pokalbį su skriaudėju, patyčias patiriančiu asmeniu, stebėtoju, kokie tolimesni veiksmai įtarus rimtiems nusižengimams.
18.	Didesnis suaugusiųjų dėmesys įvykiams gimnazijos zonose (koridorius ar laiptinės, žaidimų aikštelė, klasėse), kuriose pastebėtas didesnis patyčių skaičius.	Visus mokslo metus	Patyčių registravimo žurnalas	Visi mokytojai ir aptarnaujantis personalas	Sustiprintas budėjimas, atidžiau stebimos tos vietos, kur daugiausiai galimi patyčių atvejai.
19.	Nuobaudų kopėtelių, įtariamų arba faktinių patyčių atvejų sprendimo procedūros taikymas.	Mokslo metų eigoje	A1 kai nustatomas nukrypimas, patyčių registracijos žurnalas	Gimnazijos darbuotojai, įtardami arba pastebėję patyčias	Primenama pagrindinės Olweus programos 4 taisyklės, taikomos Vaškų gimnazijos nuobaudų kopėtelės.
20.	Paprastų nukrypimų fiksavimas ir šalinimas.	Mokslo metų eigoje	A1 kai nustatomas nukrypimas	Asmuo, pastebėjęs nukrypimą	Pildoma forma, kurioje surašomas nusižengimas.
21.	Rimtų/sisteminų nukrypimų fiksavimas ir šalinimas.	Mokslo metų eigoje	A1/A2 kai nustatomas nukrypimas	Direktorius	Pildoma forma, kurioje surašomas sistemingas rimtas nusižengimas.
22.	Renginiai skirti patyčių prevencijai: Savaitė be patyčių, Tolerancijos dienos minėjimas, Pasaulinė smurto prieš vaikus prevencinė diena.	2017 m. kovo 20-24, 2017 m. lapkričio 16 d., 2017 m. lapkričio 17 d.	Sklaida gimnazijos internetiniame puslapyje	Socialiniai pedagogai, klasės auklėtojai.	Vykdoma prevencinė veikla, kurios metu mažinamas patyčių atvejų gimnazijoje. Mokiniai skatinami bendrauti ir bendradarbiauti, būti draugiškiems, atlaidiems. Reaguoti į patyčių atvejus, tinkamai spręsti iškilusius konfliktus.
23.	Visi darbuotojai taiko	Nuolat		Visa Vaškų	Visi darbuotojai žino ir taiko Nuobaudų kopėteles ir geba

	Olweus programos procedūras sprendžiant patyčių atvejus.			gimnazijos bendruomenė	užfiksuoti patyčių atvejį „Patyčių registravimo segtuve“.
24.	Mokytojų tarybos posėdžio metu aptarti Olweus prevencinės patyčių programos kokybės užtikrinimo sistema.	2017 m. rugpjūtis 2018 m. sausis		Ingrida Bernadišiūtė	Aptarta Olweus prevencinės patyčių programos kokybės užtikrinimo sistema. Pristatomas mokyklos prevencinis planas. Priminti svarbiausi programos vykdymo akcentai. Įvertinta patyčių prevencijos būklė mokslo metams.
25.	Mokinių OPKUS programos įvertinimas.	2017 m. lapkritis		Ingrida Bernadišiūtė	Struktūruoto pokalbio metu, kuriame dalyvauja po 2-3 kiekvienos klasės mokinius, išsiaiškintos programos įgyvendinimo stipriosios ir silpnosios pusės.
